

2026Z16666

Vragen van de leden **Bromet** en **Tseggai** (beiden PRO) aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat en de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de berichtgeving dat nog geen 10% over is van het koraal rond Bonaire* (ingezonden 4 augustus 2026).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de recente berichtgeving dat nog geen 10% over is van het koraal rond Bonaire?¹

Vraag 2

Bent u van mening dat het koraal bij Bonaire een van de meest kwetsbare ecosystemen van Nederland betreft en dat we alles op alles moeten zetten om het koraal nog te redden?

Vraag 3

Deelt het kabinet dat dit moet gebeuren door zo snel mogelijk de opwarming van de aarde te stoppen en daarnaast heel snel en veel restauratieprojecten voor het koraal op te zetten, zoals voorgesteld in het artikel? Zo nee, waarom niet?

Vraag 4

In hoeverre bent u bereid om naar aanleiding van dit bericht de Nationale Klimaatadaptatie Strategie (NAS) zo aan te passen dat er direct meer capaciteit en financiële middelen beschikbaar komen om Bonaire te helpen met klimaatadaptatieve maatregelen om onder andere het koraal te beschermen?

Vraag 5

Bent u van plan om in lijn met de uitspraak (Klimaatzaak Bonaire) in januari jl. te komen met een klimaatadaptatieplan dat alle ecosystemen, sectoren, mensen en kwetsbare gemeenschappen in Nederland omvat, en dat uiterlijk in 2030 wordt geïmplementeerd en dan reeds sociale en economische klimaatimpact tegengaat? Kunt u een tijdlijn schetsen hiervoor?

¹ «Koraal Bonaire dreigt te verdwijnen, nog geen 10 procent over», NOS, 3 augustus 2026.

Vraag 6

Bent u bekend met de kritische uitslatingen van het Bestuurscollege van Bonaire op het huidige ontwerp NAS '26, waarin wordt aangegeven dat het ontwerp onvoldoende aansluit op de lokale noden van het eiland en niet zorgt voor een gelijkwaardig beschermingsniveau? Hoe beoordeelt u deze kritische uitslatingen? Welke concrete aanpassingen gaat u in de definitieve versie van de NAS doorvoeren om tegemoet te komen aan de bezwaren van het Bestuurscollege?

Vraag 7

Bent u ermee bekend dat naast de kritische uitslatingen van het Bestuurscollege van Bonaire ook de zienswijze van een brede groep maatschappelijke organisaties, waaronder Vissersbond Piskabon, landbouworganisatie Kriabon, consumentenbond Tienda pa Konsumidó en milieu en natuurorganisaties zoals Greenpeace Nederland waarschuwen dat de concept-NAS blijft steken op «verkenningen» en dat onvoldoende wordt voorkomen dat het verdwijnen van cultureel erfgoed en acute gezondheidsrisico's door extreme hitte wordt aangepakt? Welke concrete aanpassingen gaat u in de definitieve versie van de NAS doorvoeren om tegemoet te komen aan de roep om daadwerkelijke, gelijkwaardige structurele financiering en beschermingsnormen?

Vraag 8

Herinnert u zich uw eerdere beantwoording van Kamervragen² waarin u stelde dat de toepassing van Europees Nederlandse veiligheidsnormen in Caribisch Nederland niet wenselijk is en dat het beleid per eiland wordt afgestemd op basis van een risico-inschatting en beleidsafstemming? Welke stappen gaat het kabinet zetten om te garanderen dat er equivalente systemen en normen komen voor Bonaire, zodat er gelijkwaardige bescherming tussen Europees en Caribisch Nederland kan worden gegarandeerd, zoals vereist door het vonnis in de Klimaatzaak Bonaire?

Vraag 9

Deelt u de mening dat het verankeren van een wettelijke grondslag voor waterveiligheidsnormen op de BES-eilanden noodzakelijk is om een gelijkwaardig beschermingsniveau te realiseren ten opzichte van Europees Nederland, en bent u bereid om deze wettelijke verankering toe te zeggen? Zo ja, kunt u een concreet tijdpad toezeggen voor deze wettelijke verankering? Kunt u het tijdpad schetsen voor de volledige operationalisering van het Multi-Hazard Early Warning System op Bonaire, Saba en Sint Eustatius in 2027, zoals ook vereist is in het vonnis van de Klimaatzaak Bonaire?

Vraag 10

Kunt u motiveren in hoeverre het beginsel van «Comply or Explain» (pas toe of leg uit) is toegepast bij het opstellen van de NAS '26?

Vraag 11

In hoeverre worden de aanbevelingen uit de Klimaatplannen van Bonaire, Saba en Sint Eustatius concreet meegenomen bij het opstellen van de definitieve versie van de NAS '26?

Vraag 12

Bent u bereid deze klimaatplannen, als deze zijn afgerond, voorafgaand aan het Wetgevingsoverleg (WGO) Water te delen met de Kamer?

Vraag 13

Herinnert u zich de recente antwoorden over het Deltafonds³ waarin gesteld wordt dat opties voor een meer structurele financieringssysteem worden «verkend»? Wanneer komt het kabinet exact met definitief uitsluitel over deze structurele borging? Welke specifieke instanties, ministeries (zoals Financiën en I&W) en lokale bestuursorganen worden concreet betrokken bij het vormgeven van dit structurele financiële kader?

² Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2025–2026, nr. 2607.

³ Ibid.

Vraag 14

Kunt u deze vragen afzonderlijk van elkaar beantwoorden voor Prinsjesdag?